

ŠOTEK

ZŠ PROSEČ

VŠEM PŘEJE REDAKCE ŠOTKA

ADVENT

Co je to Advent?

Advent je období těšení - věřící očekávají a Spasitele (Ježíše Krista). přivstane a kolem šesté uslyší takzvané roráty, jitřních mších. Křesťané týdny mírný půst, protože rozjímání.

radostného očekávání a těší se na příchod Kdo si v těchto dnech hodiny je v kostele, písně, které se zpívají na doporučují pro adventní střídmost v jídle bystří

Advent trvá čtyři týdny, začíná 1. neděli adventní, tedy neděli mezi 27. listopadem a 3. prosincem. Konec adventu pak představuje západ slunce Štědrého večera a končí tedy dnem Narození Páně (25.12.). Každou adventní neděli se zapaluje svíčka na adventním věnci, děti dostávají adventní kalendáře a otevírají každý den jedno čokoládové okénko.

A právě v tomto období můžete maminky, která jistě peče cukroví nebo se zabývá předvánočním úklidem, potěšit jednoduchými recepty, které zvládnete i vy.

VÁNOČNÍ KÁVA

INGREDIENCE: 3/4 šálku silné filtrované kávy, 4 cl brandy, cukr, šlehačka, 20 g hořké čokolády

POSTUP: Kávu v šálku doplníme brandy, cukrem a částí nastrouhané čokolády. Dílo korunuje šlehačka posypaná zbylou čokoládou.

RUMOVÉ KULIČKY

INGREDIENCE: 200 g dětských piškotů, 80 g pískového cukru, 4 lžice vody, 3 lžice rumu, 60 g meruňkové marmelády, 50 g strouhaných vlašských ořechů, kakao nebo kokos na obalení

POSTUP: Cukr nasypeme do kastrůlku, zalijeme čtyřmi lžicemi vody a na malém plameni mícháme, až se cukr rozpustí. Pak zesílíme oheň a vaříme ještě 4 minuty (na tzv. slabou nit). Do mísy nasypeme piškoty rozdrčené válečkem na drobků, přelijeme je vařeným cukrem, přidáme meruňkovou marmeládu, promícháme, zakapeme rumem, zahustíme strouhanými ořechy a opět vše důkladně promícháme. Je-li hmota řídká, přidáme ještě trochu drobečků z piškotů, je-li hustá, zakapeme ještě trochou rumu. Lžičkou vykrajujeme kousky, ve dlaních je zakulatíme a obalujeme v kakao nebo v jemně strouhané kokosové moučce. Jsou výborné čerstvé i uleželé.

Maruška Doležalová a Jana Chadimová

NÁVŠTĚVA Z POLSKA

Ve dnech 11. - 12. listopadu jsme v naší škole přivítali milou návštěvu. Navštívili nás páni učitelé – nebo spíše paní učitelky - z nowotomyšlské základní školy, se kterými už několik let spolupracujeme v rámci mezinárodních projektů. A právě práce na projektu byla účelem jejich návštěvy - vyměnili jsme si práce, které vznikly jako výstupy našeho současného projektu - katalog pracovních listů, CD s prezentacemi a další materiály. Zároveň jsme se domluvili na obsahu a formě nového projektu. Ten by měl představit vlast, ve které žijeme. Jeho hlavní myšlenkou je poznat místa u nás i u našich sousedů. Polským kolegům se u nás velice líbilo, jak výzdoba i vybavení naší školy, práce s dětmi ve třídách, tak naše obec a okolí. Velmi je zaujala návštěva muzea dýmek, zámek v Nových Hradech a Litomyšli, muzeum cyklistiky a rozhledna Terežka. Po oba dny nám přálo počasí, které příjemné dojmy ještě umocnilo. Toto setkání určitě přispělo k naší další spolupráci, těšíme se na nový projekt, který nese název Prstem po mapě.

*A samozřejmě jsme stihli naši návštěvu i vyzpovídat.
Zvědavá byla tentokrát Barča Zvárová:*

1. Jak se Vám líbí v naší škole?

Líbí se nám, že jsou všude vystavené práce dětí.

2. Líbila se Vám práce na posledním česko-polském projektu?

Je to těžké hodnotit, ale určitě bude projekt stejně úspěšný jako ty minulé.

3. Jak se vám u nás líbí?

Cítíme se tu velmi dobře, líbí se nám krajina, která není rovná jako u nás, je tu slunečno a velice milá atmosféra.

4. Co říkáte na Proseč a okolí?

Nejvíce nás zaujal zámek Nové Hradky, muzeum dýmek, turistika a muzeum kol.

5. Jaké jsou na Vás naše paní učitelky a páni učitelé?

Velmi hodné, všude kam jsme se do tříd podívali, všichni byli velmi milí, děti i učitelé byli přívětiví a všechno nám ukázali.

SVATÁ BARBORA Z NIKOMÉDIE

Svátek sv. Barbory je už předzvěstí blížícího se Štědrého dne. Slaví se pouhé dva dny před Mikulášem, a tak není divu, že v minulosti měly oba svátky mnoho společného. U obou se používaly masky a leckde dostávaly děti nadílku už na Barboru.

Barbora pocházela z rodiny bohatého šlechtice v maloasijském městě Nikomédie (v dnešním Turecku).

Barbora je patronkou mnoha řemesel a povolání, z nichž nejvýznamnější jsou horníci, kteří jí zasvětili mnoho kostelů, kaplí i oltářů a na její svátek pořádali okázalá procesí. U nás je nejznámější chrám sv. Barbory v Kutné Hoře, městě se slavnými stříbrnými doly. Za ochránkyni považují sv. Barboru dělostřelci a hasiči, stala se také patronkou kameníků, kuchařů a řezníků. Zároveň lidé věřili, že je ochráněná před náhlou a nenadálou smrtí, například před úderem blesku.

A my Vám přinášíme legendu o sv. Barboře:

Dvoustránku pro Vás připravila Barbora Zvárová.

Legenda o svaté Barboře, panně a mučednici

Barbora svatá, panna a mučednice, skvěla se za císaře Maximiliána, její otec jménem Dyoškorus byl, z urozené krve pošlý, ale velice bezbožný muž, a pohanskému modlářství cele oddaný. Tato dcera byla ve všem velice nerovná svému otci, neb hned od své mladosti kráse a ozdobnosti tohoto světa, a jistému pořádku všech věcí se divila, a skrze takové rozjímání nejvyššího Stvořitele poznala, protož modlám svého otce mezi oči plila a říkala: Zlému podobní jsou i ti, jenž vás dělají, i ti, jenž vás ctí. Tim způsobem svatá panna Barbora, jsouci Duchem Svatým osvícená, u víře, v moudrosti, v věku a milosti Boží rostla a se rozhojňovala. Byla jedinkou dcerou svého otce Dyoškora, spanilé tváří a krásy, a vznešená v dobrém životě a svatém obcování.

Její otec vysokou věž dal vystavěti, a tam tu pannu zavřel, kdež ona mnohá pobožná a duchovní rozjímání mívala. Mnozí pak urození a mocní páni, žádající ji k manželskému stavu, na jejího otce nastoupali, protož on všelijakou pilnost k tomu přiložil, aby dceru rozličnými řečmi k tomu namluvil: ale ona v tom mu vždycky odepřela, mluvě, že by to nerovná věc byla, aby po zemské svadbě dychtění měla, jsouc již k nebeskému ženichovi zasnoubená, neb by tudy a tím způsobem od Božských rozjímání odtržená býti musela.

Vida to otec, umínil na dalekou cestu od jejich očí se vydati, té jsa naděje, že dcera pro žalost a toužení po otci jeho vůli místo při sobě dá. Mezi tím, nežli odjel, dal lázeň vystavěti a poručil dvě okna do ni udělati, a s tím na cestu se oddal: svatá pak panna rozkázala, aby tři okna ke cti svaté Trojice udělali, a zemi, aneb dláždění znamením svatého kříže ozdobili. Když se otec zase spátkem navrátil, uzřel a našel to stavení proti své vůli změněné, což ho velice bolelo a mrzelo, tak že v sobě sám se rozlítl: Ti pak zednický všecku vinu na jeho dceru vzkládali, kterážto odtud dobrou příležitost zjevně o svaté Božské Trojici k mluvení dostavši, otce mnohými spasitedlnými slovy ku přijetí víry Pána Ježíše Krista napomínala.

On však tak zmužilou řečí své dcery víceji k hněvu se pohnul, a jsa nešlechtnosti a bezbožnosti plný, nejprve s obnaženou zbraní na ni se obořil, aniž se tím co dal hnouti, že se veliká skála, podivně Božským řízením otevřela a jeho dceři průchod učinila, nýbrž až na tu horu za ní běžel, a ji honil, dohoniv ji pak, velice ukrutně a nemilosrdně s ni nakládal, po ni nemilostivě nohama šlapal, nelitostivě pěstmi ji bil a za vlasy daleko po kamenité a ostré cestě s ni vlácel. Že pak svatá Panna v svém předsevzetí statečně a stále trvala, ještě víceji se rozlítl, a ji Marciánovi vládaři v moc dal: vida pak on, že ji pěknými lahodnými slovy obměkčiti a obломiti, ani také k modlářství namluvit nemůže, dal ji z jejich šatů svleci, a tak ji nahou, volovými žilami ukrutně mrskati a bítí, železnými klešťmi trhati, hořícími pochodněmi páliť, hlavu její kladivý bítí, prsy vyřezati, a tak zohavenou naposledy mečem odpraviti.

Té pak její smrti, žádný jiný popravicím nebyl, než této svaté panny otec sám, kterýž také pro tak hrozný a ukrutný skutek hromem z nebe zabit a spálen byl léta od vykoupení našeho 237.

Postava svaté Barbory a její život nejsou historicky doloženy, a proto byla roku 1969 vypuštěna ze seznamu katolických svatých.

KVĚTOUCÍ BARBORKY

Také na svátek sv. Barbory lidé rádi věštili. Velmi rozšířený, a to snad v celé střední Evropě, je zvyk řezat třešňové nebo višňové větvičky, nazývané barborky. Dávají se do vody a na teplé místo. Měly by rozkvést bílými květy na Štědrý den, ale často vyrašily dříve. Zvyk zalévat barborky vodou z úst měl praktický význam, protože taková voda byla vlažná a urychlovala rozkvétání. Už to, že rozkvetly, znamenalo pro dívku štěstí, případně lásku a možná i vdavky. Ukryla-li si dívka jeden kvítek za šněrovačku, mohla přivábit chlapce, kterého si vybrala.

SLAVNÉ BARBORY SOUČASNOSTI :

BARBORA ŠPOTÁKOVÁ

Povolání: atletka - hod oštěpem

Věk: **29**

Datum narození: 30.6.1981

Znamení: [rak](#)

BARBORA SEIDLOVÁ

Povolání: Herečka

Věk: **29**

Datum narození: 23.5.1981

Znamení: [blíženci](#)

BARBORA ŠTĚPÁNOVÁ

Povolání: herečka, moderátorka

Věk: **51**

Datum narození: 13.12.1959

Znamení: [střelec](#)

MILULÁŠ ZTRATIL PLÁŠŤ, MIKULÁŠKA SUKNI....

Svatý Mikuláš

Svatý Mikuláš z Myry (cca 280/286 Patara -6.prosinec 345/352 Myra) byl biskupem v Myře v Lykii. (dnešní Turecko). Už za svého života byl velmi oblíbený mezi lidem, proslul štedrostí k potřebným, jako obránce víry před pohanstvím a zachránce nespravedlivě obviněných. Jde o jednoho z nejuctívanějších svatých v celém křesťanství, ve východních církvích je druhým nejuctívanějším svatým vůbec (po Panně Marii).

Jeho svátek připadá na 6.prosinec a oslava tohoto svátku je spojena s rozdáváním dáreků dětem. Byl inspirací pro vytvoření mýtické postavy Santa Clause, která de facto vznikla zkomolením jeho jména.

Svatý Mikuláš je uctíván jako patron námořníků, obchodníků, lukostřelců, dětí, lékárníků, právníků, studentů a vězňů. Je též patronem států (Rusko, Lotrinsko) a měst (Amsterdam, Bari, Barranguilla atd.). Při nadělování dáreků ho zpočátku nedoprovázel čert – to si přimysleli až později v Evropě – ale jeho průvodcem a druhem byl černochoch.

Mikuláš

Je mužské jméno řeckého původu (odvozené od *Nikoláos*, jehož význam je „vítězství lidu“).

Cizí varianty Mikuláše :

Anglicky: *Nicholas*

Baskicky: *Mikolas* a *Nikola*

Bulharsky: *Nikola* (*Никола*)

Dánsky: *Nicklas*, *Niels*, *Nicolaus*

Francouzsky: *Nicolas* (čte se [:nikola:])

Holandsky: *Nicolaas*

Italsky: *Nicola*, *Nicolò*, *Nicolao* aj.

Latina: *Nicolaus*

Maďarsky: *Miklós*

Německy: *Nikolaus*, *Niklas*, *Klaus*

Polsky: *Mikołaj*

Portugalsky: *Nicolao*

Rumunsky: *Nicolae*

Rusky: *Nikolaj* (*Николай*)

Řecky: *Nikolaos*

Slovensky: *Mikuláš*

Srbsky, chorvatsky: *Nikola*

Španělsky: *Nicolás*

Švédsky: *Nikolaus*

Ukrajinsky: *Mikola* (*Микола*), *Mikolaj*

Toto jméno se hojně vyskytovalo i mezi papeži – např. **Mikuláš I. Veliký**, **Mikuláš II.,III.,IV.,V.** Také mezi ruskými cary byste našli dva : **Mikuláš I. Pavlovič** a **Mikuláš II. Alexandrovič**. A nejen mezi cary, Mikuláš se jmenoval i jeden z našich Přemyslovců – ten, který založil větev Přemyslovců v Opavě.

A jaká je u nás v republice četnost tohoto jména ? V roce 1999 jich bylo 2093 a toto jméno skončilo na 122. místě, v roce 2006 jsme měli 2577 Mikulášů v pořadí jmen na 123. místě.

A jak je to s Mikuláškami ? Skutečně prý doprovázeli Mikuláše v některých místech na Moravě, byly oblečeny do bílých šatů a nahrazovali anděla. Někdy nosily na hlavě biskupské čepice. (*Pravda může být i taková, že chodívaly tam, kde měl Mikuláš žárlivou manželku a nechtěla ho pustit samotného...*)

S ČERTY NEJSOU ŽERTY.....

I když s těmi našimi docela legrace v pátek 3. prosince. Na svoji výpravu připraveni – naše žáčky si rozdělili do čertíky. Co myslíte, který sloupeček byl zpívalo, recitovalo, žáci luštili tajenky, byli po zásluze odměněni sladkostmi, počkání vymyslet básničku, do které tato slova : čert, záchod, vůl, Vánoce, nepřijdete, alespoň jeden příklad z 9.B :

byla – proletěli naší školou byli již dopředu důkladně dvou sloupečků – na andílky a delší? A pak už se ve třídách tvořili básničky. Samozřejmě Také bylo zač, vždyť zkuste na musíte ještě navíc „upíchnout“ prdelačka. Ale na naše žáčky si

„ Čert na záchod sedl – prdelačku předtím snědl. Vánoc už je skoro půl, v chlévě měkče dýchá vůl.“

A nejoblíbenější asi musely být naše paní kuchářky, když se podíváte, jak čertům hezky zpívaly. ...

I někteří žáci měli z čertů natolik nahnáno, že o nich psali dokonce slohové práce:

Proč čerti nosí vidle a řetězy

Kdysi dávno se čerti vydali pro jednoho nezbedného kluka, aby ho odnesli do pekla. Ale než ho vynesli ven, on jím prořízl pytel a utekl. A tak si čerti řekli: „ Příště už budeme chytřejší a vezmeme si provaz “, a šli o dům dál. Příští rok přišli vybaveni i provazem, ale nezbeda jim ho opět přeřízl a navíc se s nimi začal prát, protože měl žlutý pásek v karate. To už bylo i na čerty moc, a tak si třetí rok vzali řetězy a na svou obranu dokonce i vidle. Konečně se jim podařilo to „čertovo kvítko“ odnést tam, kam patří – totiž do pekla. A od té doby už čerti nosí vidle a řetězy vždy a všude s sebou. Musí s nimi ale chodit i Mikuláš, aby je trochu krotil. I tak čerti odnesou každoročně hodně dětí. Tak raději nezlobte, aby vás také nevzali!
Matěj Novák, 7.třída

JEZDÍME ZA KULTUROU...

... což není u nás ve škole nic neobvyklého. Tentokrát se nám již podruhé sešla dvě představení najednou, takže devátáci se rozjeli do Prahy do Národního divadla, mladší žáci do Východočeského divadla v Pardubicích. Obě představení se moc líbila a všichni byli spokojeni.

Deváté třídy v Národním divadle

Ve středu 3.11. jsme navštívili Prahu. Počasí nám přálo, udělali jsme si pěknou procházku po našem hlavním městě. Prohlédli jsme si Pražský hrad, katedrálu sv. Víta i panorama celé Prahy. Prošli jsme Malou stranou až na Karlův most a přes Staroměstské náměstí jsme došli na „Václavák“, kde jsme měli rozchod. Po 18. hodině jsme se odebrali do Národního divadla na divadelní hru Naši furianti. Představení obsazené mnoha známými herci se nám velmi líbilo.

Také muzikál Chicago v pardubickém divadle se nám velmi líbil a moc se těšíme na další představení, kterého se zúčastníme v úterý 25. ledna. A abychom byli dopředu připraveni, zjistili jsme pro nás i pro vás, na co pojedeme:

ANTON PAVLOVIČ ČECHOV : VIŠŇOVÝ SAD

Statkářka Ljubov Raněvská se po několika letech strávených v Paříži vrací na své venkovské rodinné sídlo poblíž Moskvy. Panství je zatíženo dluhy a bude prodané v dražbě. Správce majetku Lopachin chce Raněvské pomoci a nabízí plán, jak vykácet obrovský VIŠŇOVÝ SAD, pozemek rozparcelovat a prodat na stavbu letních bytů novým nájemníkům. Vykácet VIŠŇOVÝ SAD, symbol rodinné minulosti, zdroj krásných vzpomínek na dětství a čas nevinnosti? Raněvská ani její bratr Gajev s tím nemůžou souhlasit, ale podaří se jim nějak jinak zachránit panství?

LUCIE, NOCI UPIJE, ALE DNE NEPŘIDÁ.....

Bíle zahalené nemluvné postavy se škraboškami a s děsivým zobákem místo obličeje už dnes nepotkáte. Kdyysi trestaly ženy za neposlušnost, dětem hrozily velkými dřevěnými noži, dokonce i muže pronásledovaly a píchaly do nich vařečkami. Byly to Lucie, které obcházely domy v předvečer svátku sv. Lucie- 13. prosince.

Pověst o Lucii: Rodiče Lucie rozhodli, aby si vzala bohatého pohanského mladíka. Lucie měla jiné plány-chtěla žít zbožný život a všechnen majetek rozdat chudým. Matka jí v tom zpočátku bránila, ale nakonec ustoupila, když byla u hrobu sv. Agáty zázrakem uzdravena z nemoci. Ženich však Luciino odmítnutí těžce nesl, a proto ji udal jako tajnou křesťanku. Soudce Lucii přikázal obětovat se pohanským bohům, což samozřejmě odmítla. Za trest měla být na voze taženém volským spřežením dopravena do nevěstince, ale stal se zázrak a biřicům se nepodařilo pohnout vozem, na němž seděla jen hubená dívka. Přežila mučení- pálili ji, do uší jí lili roztavené olovo, trhali zuby, polévali vroucím olejem. S Lucíí a její vírou v křesťanského Boha nepohnuli. Protože kat viděl marnost svého konání, vrazil jí do hrdla dýku. Když umírala, předpověděla brzký konec pronásledování křesťanů. Roku 313 se ukázalo, že měla pravdu.

Historická fakta: Lucie byla křesťanka a žila ve 3.století v sicilských Syrakusách. Zemřela s nožem v hrdle roku 304 při pronásledování křesťanů za císaře Diokleciána.

Zpočátku byla Lucie uctívána hlavně na Sicílii, kde se v syrakuských katakombách našel její hrob, později se její kult rozšířil i v Itálii a Španělsku a poté po celé Evropě. Na její svátek se často konaly slavnosti, doprovázené průvody nebo procesím s rozsvícenými světly.

V jižních Čechách chodívaly Lucie ve strašidelných převlecích – zahalené do bílých plachet, s ptačí maskou na tváři, z níž čněl veliký zobák, kterým se dalo i klapat. Jinde stačil masce pomoučený obličej. Lucky chodily také kontrolovat, zda hospodyně nepředou, protože na svátek sv. Lucie byl přísný zákaz této činnosti.

A SOUČASNÉ SLAVNÉ LUCIE :

Lucka se narodila 8.března 1980. Vyrůstala s rodiči a mladším bratrem Davidem v Praze, kde také navštěvovala jazykovou základní školu. Od malička se věnovala spoustě

koníčků - závodně tančila, navštěvovala balet a gymnastiku, učila se stepovat, zpívala a pilně studovala cizí řeči.

Lucie Bílá (vlastním jménem Hana Zaňáková) se narodila v Otvovicích. Nejprve se vyučila dámskou krejčovou. Pěveckou kariéru odstartovala se skupinami Rock-Automat a Arakain. V roce 1990 účinkovala v muzikálu Bídníci a poté roku 1995 v muzikálu Dracula.

Také si zahrála v několika českých pohádkách – např. Princezna ze mlejna nebo Král Ubu.

LITERÁRNÍ STŘÍPKY:

Hned zpočátku letošního školního roku jsme se zapojili do literární soutěže Pardubické střípky, jež se koná jako celostátní soutěž. Letos byla vypsána na téma "Když se tak trochu bojím". Pořadatelem akce je pardubická knihovna. V kategorii 6. a 7. tříd jsme pořadatelům zaslali práce Jakuba Lustyka, Markéty Zindulkové, Terezy Vaškové a Terezy Sodomkové, všichni ze 7. ročníku. Ve čtvrtek 18.11. 2010 jsme se zúčastnili slavnostního vyhodnocení, které se uskutečnilo v Domě hudby v Pardubicích. Byli jsme velice potěšeni krásným 3. místem Terezy Sodomkové, které získala za svou povídku "Oprávněný strach". Všem účastníkům děkujeme za vzornou reprezentaci školy a Tereze samozřejmě srdečně blahopřejeme.

Postupně otiskneme literární práce všem našich zúčastněných žáků, v tomto čísle si můžete přečíst tu vítěznou od Terezy.

PARDUBICKÉ *STŘÍPKY*

literární a výtvarná soutěž

akce se koná s podporou MK České republiky, Statutárního města Pardubice, Pardubického kraje,
Elektráren Opatovice, a.s.

Téma:

* Když se tak trochu bojím... *

**Východočeské středisko Obce spisovatelů a Krajská knihovna v Pardubicích
uděluje za literární příspěvek**

3. MÍSTO

II. kategorie

Tereza Sodomková

ZŠ Proseč

18. listopad 2010 Pardubice

Oprávněný strach

„Vstávej.“ budila mě maminka. „Co, já zaspala?“ zeptala jsem se zmateně. Maminka mi ukázala hodinky. Ježiši, tolik hodin. Pomyslela jsem si. Rychle jsem vstala, oblékla, připravila do školy a vyběhla ven.

Když jsem utíkala kolem domu kamarádky Sáry, slyšela jsem, jak se její rodiče hádají. Už zas, chudák Sára doma tohle slyší neustále, pomyslela jsem si. Když jsem vběhla do třídy, měla se právě psát písemka. Ještěže učitelka byla v kabinetě pro nějaké věci. V křídle jsem si ze stolu vzala písemku, sedla si do lavice a dělala, že jsem tu byla od začátku. „Ale, ale Slezáková. Tak co jsme dělali dnes?“ spustila učitelka, jen co vešla do dveří. „Noo...Teda...emm,“ začala jsem zmateně. „Já tak trochu zaspala,“ ušklíbla jsem se. „Hmm. Zaspala, zaspala...Tedy?“ sunulo se učitelce z úst tak pomalu, jako když roste tráva. Potom se na mě podívala a pobídla mě k psaní té písemky. Po hodině jsem zašla za Sárou, která byla opět podrážděná od hádek svých rodičů. „Tak co, už zas?“ zeptala jsem se. Ale Sára jen kývla hlavou.

Když jsem si doma začala dělat úkoly, jen tak jsem se zamyslela a podívala jsem se ven. Ježišmaria, to je Sára! Zděsila jsem se. A má nějakou flašku v ruce. To není Sar...Je to Sára...Ne...Já nevím, ale je jí to děsně podobný. Dlouho jsem se na tu osobu koukala, ale ještě déle mi to vrtalo hlavou. A navíc, druhý den byla úplně mimo. Když se jí učitelka zeptala, kolikátého je, řekla 54.2.1245. Učitelka jí vynadala, ať si z ní nedělá legraci.

„Co je?“ zeptala jsem se po hodině. „Nížic, hihi,“ uculila se. „Ty seš opilá?“ Vyděsila jsem se. „Pšššt, jen trochu,“ zasmála se. „Ty seš na mě našťvaná, vid’? Já, vid’, to je pěkné slovo hihi“ Já jsem jen mávla rukou a odešla. Ale až když jsem odešla, uvědomila jsem si, co se děje. Po vyučování jsem se snažila jí domluvit, ale ona si z toho dělala jen legraci.

Pořád jsem nad ní přemýšlela a začínala jsem se o Sáru bát. Napadalo mě tolik věcí, jak ji pomoci, ale vše jsem nakonec zavrhla.

Druhý den přišla do školy, jako by se nic nedělo. To mi nahrálo. „Hej, poslyš,“ spustila jsem na ni našťvaně. „Co to včera mělo znamenat? Tys byla opilá?“ „Jo,“ pípla. „Je to lepší, než poslouchat ty hádky.“ „Kazíš si život a zdraví!“ vypálila jsem na je jí odpověď. „Ty doma nemáš to co já!“ Vyjela po mně. „No, a jestli ti to vadí, tak za mnou nelez!“ urazila se a odešla.

Celé dva měsíce se mnou nepromluvila ani slovo. Strašně se jí zhoršil prospěch a navíc začala velmi často chybět. Občas jsem ji zahlédla v parku a bylo jasné. Že je zase opilá.

Po dvou měsících za mnou přišla. Byla celá špinavá, hubená a zničená. „Ahoj, potřebuju pomoc,“ pípla potichu. „Copak, alkohol už ti nepomáhá?“ odsekla jsem. „Prosím tě, to sem teď netahej,“ řekla. „No tak, co chceš?“ zeptala jsem se. „Máma přišla na to, že piju a nechodím do školy. Ona mě vyhodila. Rozbrečela se. „To určitě nemyslí vážně,“ utěšovala jsem ji. „Jó, a jak to, že mi vyházela věci ven, co?“ Zeptala se. Já jen kývla hlavou. „A máš kdy bydlet?“ „Jo, u babičky,“ utřela si tváře od slz. Jakou chtěla ode mne pomoc, mně neřekla, odešla. Teď už jsem měla o ni opravdu strach, jenže jsem také nevěděla, co mám dělat.

Po několika dnech se přeci jen vrátila domů. Jen musela „sekat latinu,“. Ale pak její maminka přišla o práci a neměl je kdo živit. Samozřejmě to se Sárou nedopadlo dobře, znovu začala pít a tentokrát to bylo ještě horší. Na pití se dala i její maminka. O podezřelou a častou nepřítomnost ve škole se začalo zajímat vedení školy. A maminka ne a ne sehnat práci, takže málo peněz a jídla a k tomu častý alkohol zavinily, že Sára byla velmi hubená a věčně špinavá.

Když jsem viděla, jak žije, rozhodla jsem se jí zavolat. „Ahoj, Sáro, jak je?“ Spustila jsem do telefonu. „Cože! Kdo táám?“ ozvalo se ze sluchátka. Když jsem to slyšela, radši jsem zavěsila. Byla jsem z toho strašně smutná, nešťastná a měla jsem o ni strach, ale na druhou stranu to byla přece její chyba, kdyby nepila, vše by bylo „ok.“

Druhý den jsem jí chtěla zavolat už ráno, nejlépe ji vzbudit, aby byla ještě při smyslech. „Halo, Sáro, jsi tam?“ Spustila jsem, hned jak zvedla sluchátko. „Ehm. Dobrý den, je mi to líto, ale Sára leží u nás v nemocnici,“ ozvalo se ze sluchátka. „Co, kdo jste?“ zeptala jsem se. „Omlouvám se, nepředstavila jsem se. Jmenuji se Gabriela Křoslová, zdravotní sestra v metské nemocnici v Bo... „Sára je v nemocnici!“ nenechala jsem ji domluvit. „Bohužel ano. Večer ji přivezla sanitka.“ Informovala mě sestra. Bouchla jsem s telefonem a běžela do nemocnice, kde jsem zjistila, že Sáře selhaly ledviny a že je na tom opravdu zle. Když jsem si vymohla, aby mě za ní pustili do pokoje, byla již při vědomí. „Co tu dělám?“ to byly její první slova. „Jsi v nemocnici. Přehnalas to s tím pitím a máš nemocné ledviny,“ řekla jsem jí. „Je to se mnou zlé, vid’?“ zeptala se. Já jen kývla hlavou, na slova jsem se nezmohla.

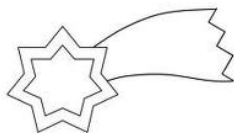
Za pár dnů ji přesunuly na normální pokoj, protože se neobyčejně rychle uzdravovala. Chodila jsem za ní každý den, vždy ve stejnou dobu. Až jednou jsem návštěvu vynechala. A to byl ten den, kdy jsem za ní jednou a naposledy nezašla. Druhý den ráno jsem vstala trochu dřív, abych se za ní mohla jít podívat už dopoledne. Ale lékaři mě nechtěli do pokoje pustit. Nakonec jsem jim lstí pronikla a vrazila jsem do dveří, ale ona tam nebyla. Běžela jsem zpátky. Prvního doktora, kterého jsem potkala, jsem se zeptala, kde ji najdu. Místo toho si mě vzali na lékařský pokoj. „Vaše kamarádka Sára včera umřela,“ sdělil mně jeden z doktorů. „Nastaly vážné komplikace, ale tentokrát jsme jí už pomoci nemohli. Její matku jsme již informovali. Je nám to velice líto.“

Jen co to dořekl, rozbrečela jsem se. Pak jsem odešla. Zavřela jsem se doma v pokoji a nikomu neotevřela.

Po pohřbu jsem se uzavřela do sebe a vzpomínám na naše společné chvíle. Už nikdy si tak dobrou kamarádku, jako byla Sára, nenajdu.

Tereza Sodomková

SPATŘIL JSEM KOMETU...

... zpívá Jaromír Nohavica ve své písni. Naši šestáci sice kometu nespatrili, ale jinak byli výletem do hvězdárny nadšení.

Žáci 6. tříd navštívili v pátek 19.11. Hvězdárnu a planetárium v Hradci Králové. Při filmové projekci se seznámili s tělesy Sluneční soustavy, zejména s novými a velmi zajímavými výsledky zkoumání povrchu malých těles - planetek a měsíců Jupitera. Pak následovalo posezení s výkladem pod hvězdnou oblohou v planetáriu a prohlídka hvězdářského dalekohledu. Bohužel pro zataženou oblohu Slunce nebylo vidět.

KDO SI HRAJE, NEZLOBÍ

Toto rčení asi bude pravdivé a o panu učiteli určitě platí dvojnásob. Myslíme si, že při tomto kroužku určitě nezlobí vůbec nikdo, protože všechny moc baví a pan učitel Pavel Stodola určitě musí žáky prosit, aby už šli domů...

A co nám napsali členové kroužku:

Kroužek technických dovedností

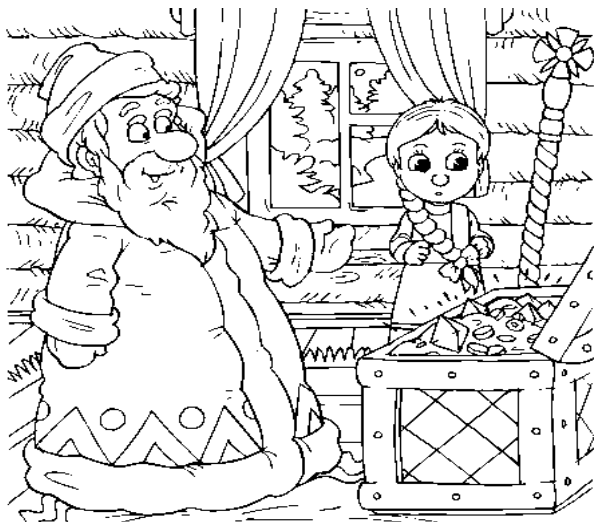
Náš kroužek se schází každou středu od 13 do 14 hodin. Do kroužku chodí čtyři páťáci a jeden čtvrtáček. Stavíme tam zajímavé elektronické obvody ze stavebnice Boffin. Od polských přátel jsme dostali puzzle a logickou hru Rummikub, která nás moc baví. Po novém roce budeme pracovat se stavebnicemi Merkur a Lego a chceme tvořit různé hlavolamy a matematické hry pro ostatní žáky.

Pepa Holec, 5. třída

OSLAVTE VÁNOCE S NAŠÍ JAZYKOVOU ŠKOLOU:

Дед Мороз - Děda Mráz

www.shutterstock.com 48012364

válankami. Jezdí v trojce koní. Je neoddělitelný od své vnučky Sněhurky. Původně měl ve svém šatníku většinou jen modrý nebo bílý kožich, ale v polovině 20. století byl oblečen do červeného kabátu.

Часто изображается в синей или красной шубе с длинной белой бородой и посохом в руке, в валенках. Ездит на тройке лошадей. Неразлучен со своей внучкой, Снегурочкой. Первоначально имел в своём гардеробе только синюю (преимущественно) и белую шубы, но в середине XX века был переодет в красную шубу.

Pro ty, kteří nejsou v ruském jazyce ještě tolik zdatní, uvádíme českou nápovědu:

Často oblečen v modrém nebo červeném kabátku s dlouhým bílým vousem s holí v ruce a s šedými

Kateřina Zahradníková a Vojtěch Černý 9.B

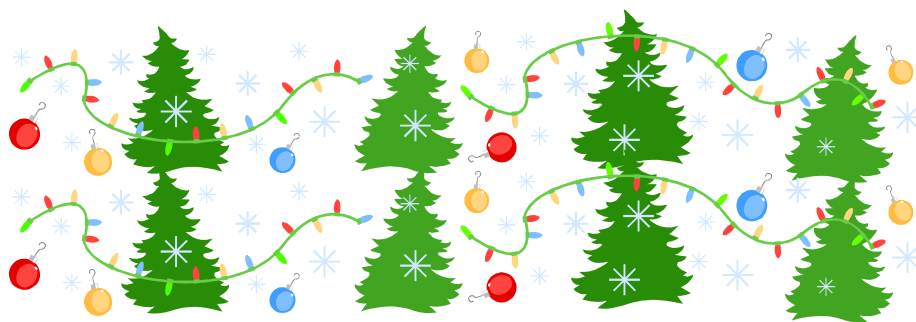
CHRISTMAS

Decoration of christmas - christmas tree, music and carols.

The tradishon sai thad Jesus was born at christmas but he was not likely born on December 25 or at any time in the winter season.

Jakub Lustyk, 7. třída

Weihnachten

Wir wünschen Ihnen glückliche und lustige
Weihnachten, viele Geschenke und Glück.

Alles Gute im neuen Jahr 2011.

*Tato dvě přání můžete napsat svým známým nebo kamarádům v německy
mluvících zemích - v Německu, Švýcarsku, Rakousku, Lichtenštejnsku nebo
Lucembursku.*

Das wünschen alle Schüler, die das Deutsch in unserer Schule
lernen.

der Weihnachtsbaum

(vánoční strom)

der Weihnachtsschmuck

(vánoční ozdoba)

der Schneemann

(sněhulák)

die Kerze

(svíčka)

der Heiligabend

(Štědrý den)

das Christkind

das Geschenk

(dárek)

(Ježíšek)

der Kartoffelsalat

(bramborový salát)

der Weihnachtstern

(vánoční hvězda)

der Weihnachtskarpfen

(vánoční kapr)

die Weihnachtslieder

LÁMALI JSME SI HLAVÝ NAD HLAVOLAMY

V polovině listopadu některé třídy navštívily velmi zajímavou výstavu v litomyšlském muzeu, která nám představila rozličné hlavolamy. Hlavičky nám pracovaly na plné obrátky a čela se nám námahou rosila, ale všem se nám zde moc líbilo a těšíme se na další podobnou akci.

ŠERMOVALI JSME SE S ŠERMÍŘI

Ve středu 1. prosince do naší školy zavítala skupina Pernštejn z Pardubic, zabývající se historickým šermem. A že se nejednalo jen o teorii, ale že i diváci byli aktivně vtaženi do děje, se můžete přesvědčit na našich fotografiích. Představení bylo velmi zajímavé a kdykoliv jsou naši chlapci přistiženi při potyčkách ve třídě, vylouvají se, že se to naučili právě tady.

SPORTOVNÍ UDÁLOSTI A KOMENTÁŘE

Dne 24.11. jsme se zúčastnili florbalového turnaje 6. – 7. tříd ve Skutči. Zde se konalo okrskové kolo. V prvním zápase jsme hladce porazili Gymnázium Skuteč 7 : 0. V druhém utkání jsme v základní hrací době s Luží remízovali 1 : 1 a až trestné střílení rozhodlo o naší výhře. Poslední zápas se ZŠ Komenského Skuteč jsme vyhráli 6 : 0 a postoupili jsme do okresního kola.

V pondělí 6. prosince jsme jeli na okresní kolo Orion florbal cup do Slatiňan. Čekaly nás týmy Heřmanova Městce a ZŠ U Stadionu Chrudim.

V prvním zápase jsme porazili družstvo Heřmanova Městce 4 : 1.

V druhém zápase jsme se utkali se školou U Stadionu, které jsme podlehly 0 : 7. Tím pádem jsme nepostoupili do kraje, ale přesto tento výsledek považujeme za úspěch. Celkově jsme skončili na 2. místě v krajském kole této soutěže.

I naše redakce se připojuje s blahopřáním a i do dalších soutěží přeje: „ Sportu zdar a našim sportovcům zvlášť ! “

ZPÍVEJTE DÍTKY KOLEDY...

.....a dítky skutečně zpívaly – alespoň ty z našich pěveckých sborů. Ve čtvrtek 8.12. se Prosečánek rozjel do Prahy, kde se představil se svým vystoupením na Staroměstském náměstí. V pátek všechny pěvecké sbory – Žluťasci, Prosečánek i Červánek potěšily v prosečské sokolovně nejdříve své spolužáky, odpoledne pak rodiče a veřejnost. V sobotu Červánek vystoupil na vánoční výstavě v kulturním domě v Lubné. Všechna vystoupení se líbila, zpěvákům, muzikantům i sbormistryním děkujeme a přejeme hezké svátky – a hlavně - nezapomeňte si o Vánocích zazpívat!

A abyste si mohli zazpívat také, přináší Vám naše redakce jednu známou českou koledu:

220. VESELÉ VÁNOČNÍ HODY

Rychleji česká

D G D A7 D D G D A7 D

1. Ve - se - lé vá - no - ční ho - dy, zpí - vejte, dí - ky, ko - le - dy,

D A D A D A7 D

o tom, co se vskutku stalo, že se lidem naro - di - lo dě - t'át - ko.

MÓDNÍ POLICIE

..... se tentokrát raduje a veselí s Vámi. Napadl nám sníh, všude kolem leží bílá hebká peřina. I okolo školy máme scenérii jak z Mrazíka. Navíc se nám opožďují autobusy a část první hodiny mezitím ubíhá...

Kolem začíná vonět vánoční cukroví a my se všichni těšíme na Vánoce a na prázdniny.

A navíc, co všechno dokáže taková sněhová peřina schovat!

redakce

RUSALKA

Žáci 8. tříd si Vás dovoluji pozvat
na prezentaci opery *Rusalka*, kterou pro
vás připravili.

Prezentace se uskuteční v úterý
11.ledna a ve středu 12.ledna 2011
v učebně fyziky na 2. stupni ZŠ.

Začátek vždy v 14.45 hodin

SRDEČNĚ ZVEME

Přinášíme pranostiky na prosinec, které pro Vás připravil Jakub Lustyk:

1. Když je mráz na 1. prosince, vyschne nejedna studnice.
2. O svatém Františku Xaveru, ledový vítr vane od severu.
3. Svatá Barbora vyháňá dříví ze dvora.
4. O svaté Barboře ležívá sníh na dvoře.
5. Na svatou Kateřinu sluší se schovat pod peřinu, pak na svatého Mikuláše už je zima celá naše.
6. Když na Mikuláše prší, zima lidi hodně zkruší.
7. Lucie, noci upije a dne nepřidá.
8. O svaté Albíně schovejme se do síně.
9. O svatém Lazaru ucpi v senici každou spáru.
10. Na svatého Tomáše zima se nám rozpáše.
11. Svatá Viktorie obrázky za okna ryje.
12. Když Kateřina po ledě chodívá, Eva potom blátem oplývá.
13. Na Adama a Evu čekejte oblevu.
14. Jasné Vánoce – hojnost vína i ovoce.
15. Když na Štěpána vítr bouří, vinař smutné oči mhouří.
16. O mlád'átkách den se ochlazuje.
17. O Silvestru papeži snížek si ještě poleží.
18. Když na Silvestra ráno sluní, v noci prudký vítr zavěje, není na vína hrubé naděje.

HLÁŠENÍ Z PÁTÉ TŘÍDY – MÁME NOVÉHO SPOLUŽÁKA !

Máme ve třídě nového kamaráda Kamila z Vietnamu. Zatím neumí česky, tak mu pomáháme porozumět tím, že ukazujeme na věci a zřetelně mluvíme. Zatím nám moc nerozumí. Je to podle mě slušný kluk, kamarádský a hodný. Paní učitelka Stoklasová ho učí slova česky a učí ho porozumět. Je s ním legrace. Byl bych rád, kdyby se naučil víc česky, abych si s ním mohl povídat.

Honza Marek

Máme nového spolužáka – jmenuje se Kamil. Přišel k nám asi před dvěma týdny. Bohužel neumí česky, protože pochází z Vietnamu. Učí se velice rychle, už umí školní potřeby, čísla, hračky, učí se nábytek. Doufám, že se s ním skamarádím. Je s ním legrace, ale někdy si chce hrát, když se má učit. Doufám, že se brzy dorozumíme.

Vítek Lustyk

Můj nový spolužák se jmenuje Kamil. Přistěhoval se k nám z Vietnamu, jeho rodiče mají na náměstí obchod. Přišel k nám do školy před 14 dny. Už jsem se s ním i pral. Učíme ho česky, už umí docela dobře. Sedí v lavici s Milanem. Je mu 12 let. Když přišel k nám do třídy, hodně se styděl.

Lukáš Šplíchal

Máme nového spolužáka. Dříve bydlel ve Vietnamu. Je moc kamarádský. V pondělí jsem s ním hrál v družině špejle. Je mu 12 let. Česky ho učí paní učitelka Stoklasová. Udělala mu učebnici s obrázky. Sedím s ním v lavici. Rád si čte ve své knížce.

Milan Šplíchal

VÁNOCE, VÁNOCE PŘICHÁZEJÍ.....

Pro většinu lidí jsou nejkrásnějšími svátky v roce. Staré tradice se mísí s novými zvyky, a tak mají vánoční dny zvláštní atmosféru štěstí a rodinné dobré jídlo a radost z dárků, ozdobený koledy.....

pohody, ale také rozjímání. Doprovází je vánoční stromek a světla svíček, betlémy a

Pro křesťany jsou Vánoce oslavou adventního půstu. Konají se svátkem narození Páně - připomínají Nového Zákona, narozeného v není známo. V Česku je však za vrchol Vánoc považován Štědrý den, 24. prosinec, coby předvečer samotné slavnosti, do Vánoc je někdy zahrnována i doba adventní, která Vánocům předchází. K Vánocům se pojí nejrůznější tradice, k nimž se řadí vánoční stromek, jesličky (betlém), vánoční dárky, které nosí Ježíšek, či vánoční cukroví. Některé z těchto tradic pocházejí již z předkřesťanských dob a souvisí s oslavou slunovratu, který na tyto dny též připadá. V současné době se však původní, náboženský význam Vánoc vytrácí a Vánoce se považují i za jeden z nejvýznamnějších občanských svátků. Které svátky připadají na 24., 25. prosince (Boží hod vánoční) a 26. prosince (svátek sv. Štěpána) určitě všichni víme. Ale víte, co se slaví 27. a 28. prosince?

narození Božího syna a vyvrcholením speciální bohoslužby. Vánoce jsou narození Ježíše Nazaretského, dle Betlémě. Bohužel přesné datum nám

Svatý Jan Evangelista – 27.12. Jan byl apoštol a nejoblíbenější Kristův učedník. Protože je autorem jednoho ze čtyř evangelií, popisujících život Krista, dostal přízvisko Evangelista. Podle legendy pečoval po Kristově ukřižování o jeho matku. Roku 94 byl zajat a odvezen do Říma, kde byl za trest ponořen do kotle s vroucím olejem. Ten mu však nijak neublížil, a tak ho poslali do vyhnanství na řecký ostrov Pathmos. Nakonec se vrátil domů a tam zemřel přirozenou smrtí.

Svátek mlád'átek – 28.12. Mlád'átka byly malé děti, které dal vyvraždit Herodes Veliký, když se dozvěděl, že se v Betlémě podle věštby narodil Ježíš. Protože nevěděl, kdo má být oním Mesiášem, nechal pro jistotu vyvraždit všechny malé chlapce. Pověry a lidové obyčeje se na tento svátek týkaly většinou dětí. Někde například věřili, že pokud prší, dostanou děti osypky.

Silvestr – 31.12. Dříve se Silvestr a Nový rok vůbec neslavil. Až v 16.století, když gregoriánský kalendář stanovil začátek roku na 1.leden, se lidé chodili se starým rokem loučit do kostela modlitbou. Silvestrovské oslavy, jaké známe dnes, se objevily až ve 20. století. K Silvestru dnes neodmyslitelně patří velké oslavy a novoroční přípitky. Ale málokdo už ví, že Silvestr bylo jméno křesťanského světce, který se později stal papežem.

Katka Talacková, Markéta Chadimová, David Odvárka

A na závěr jedna krásná vánoční pohádka:

Vánoční anděl

Jeden malý anděl si hrával se svými kamarády na nebi, celé dny dováděl a byl samá legrace. Všude ho bylo plno. Až jednoho dne, před Vánoci to bylo, nechal kamarády pobíhat a sám se ke hře nepřidal. Sedl si na obláček a smutně se díval dolů na lidi. „Pročpak jsi smutný?“ zeptal se ho jeden starý anděl, který zrovna letěl kolem. „Brzy budou Vánoce a všechny děti se sejdou na vánočním trhu,“ odpověděl andílek. „Všechny si budou pochutnávat na cukroví, rozsvěcet svíčky, poslouchat krásné koledy a povídat si o tom, co by chtěly dostat pod stromeček. A já jim

to závidím! Hrozně bych se tam dolů chtěl podívat!“ Starý anděl se zamyslel a řekl: „Tak já tě tam pošlu! Ale ne aby ses jen na trhu přecpal cukrovím. Budeš poslouchat,

co si které dítě přeje, a potom nám řekneš, co komu máme poslat, ano? Přitom si všechno krásně prohlédneš.“ Andílek se radostí zatočil tak prudce, že málem spadl z obláčku. Druhý den hned ráno odletěl mezi lidi. Přistál přímo na tržišti a celý den létal mezi dětmi a poslouchal jejich tajná přání. Sem tam si

poslechli pěknou koledu, čichal opojné vánoční vůně a ochutnal i trochu cukroví. Nikdo si ho nevšiml, jen jedna holčička si sebrala bílé pírkó, které mu při letu vypadlo z konce křídla. Večer se utahaný, ale šťastný vrátil do nebe. A tam ho čekalo překvapení. Celé nebe zářilo tisíci rozsvícenými svíčkami a andělé hráli tak krásné koledy, že byste hezčí nezaslechli po celé zemi. Až do Vánoc andílek pomáhal balit dárky pro děti, které slyšel na trhu. A děti se potom na Štědrý den divily, jak je to možné, že Ježíšek uhodl všechna jejich přání.